

Warszawa, dn. 28.06.2022 r.

Główny Sąd Łowiecki

ul. Nowy Świat 35

00-029 Warszawa

Rep. GSŁ 13/22

O R Z E C Z E N I E

Główny Sąd Łowiecki w zwykłym składzie:

Przewodniczący: **SGSŁ Jacek Tadych**
Członkowie: **SGSŁ Grzegorz Borkowski /ref./**
 SGSŁ Zbigniew Grondał
Protokolant: **Sylwia Jackowska**

w obecności Z-cy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego PZŁ

Janusza Trzęsimiecha

rozpoznał sprawę **obwinionego Kol. S[...] B[...]** na skutek odwołania obwinionego od orzeczenia Okręgowego Sądu Łowieckiego w W[...] z dnia 23.02.2022 sygn. akt OSŁ [...] /21, mocą którego uznano obwinionego winnym, tego że:

w dniu 06.12.2021r. wykonał odstrzał redukcyjny na terenie miasta W[...] na osiedlu mieszkaniowym [...] w rejonie ul. [...]. Podczas realizacji tego odstrzału, oddał kilka strzałów z broni myśliwskiej do dzików w bezpośrednim sąsiedztwie budynków mieszkalnych,

tj. o popełnienie przewinienia łowieckiego z art. 35 b, ust. 1, pkt.1 w związku z art.42aa, pkt.13 ustawy Prawo łowieckie.

i za to wymierzono obwinionemu karę zasadniczą wykluczenia z PZŁ oraz zobowiązano obwinionego do zwrotu kosztów postępowania w całości.

na podstawie § 58 ust. 1 Regulaminu sądów łowieckich i rzeczników dyscyplinarnych w PZŁ

o r z e k ł:

1. zmienia zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że uznaje obwinionego za winnego tego, że wykonując w dniu 06.12.2021 r. odstrzał redukcyjny dzików na osiedlu mieszkaniowym [...] oddał kilka strzałów w odległości mniejszej niż 150 m. od zabudowań mieszkalnych
2. w pozostałej części utrzymuje zaskarżone orzeczenie w mocy
3. obciąża obwinionego kosztami postępowania odwoławczego.

/-/ Jacek Tadych
/-/ Grzegorz Borkowski
/-/ Zbigniew Grondał

Uzasadnienie

I. Przebieg postępowania dyscyplinarnego:

1. Okręgowy Rzecznik Dyscyplinarny w W[...] postanowieniem z dnia 8.12.2021r wszczął z urzędu dochodzenie dyscyplinarne przeciwko S[...] B[...] – członkowi PZŁ – nie zrzeszonemu w kole łowieckim. Dochodzenie to dostarczyło podstaw do sporządzenia wniosku oskarżycielskiego z dnia 27.12.2021 r – który został złożony Okręgowemu Sądowi Łowieckiemu w W[...].

Obwinionemu zarzucono, że w dniu 6.12.2021r w W[...] na osiedlu mieszkaniowym [...] wykonał odstrzał redukcyjny 6 dzików w bezpośrednim sąsiedztwie budynków mieszkalnych - w odległości mniejszej niż 150 metrów. Stanowi to przewinienie łowieckie z art. 35 b ust. 1 pkt. 1 w związku z art. 42 aa pkt. 13 ustawy Prawo łowieckie. W ocenie ORD naruszenie norm prawa łowieckiego było rażące.

2. Okręgowy Sąd Łowiecki w W[...] uznał obwinionego za winnego zarzucanego mu przewinienia łowieckiego z art. 35 b ust. 1 pkt. 1 w związku z art. 42 aa pkt. 13 Prawa łowieckiego, za które - na podstawie art. 35 c ust. 2 pkt 2 tej ustawy - wymierzył obwinionemu karę wykluczenia z PZŁ.

W obszernym i wnikliwym uzasadnieniu orzeczenia sąd przedstawił okoliczności, w jakich obwiniony otrzymał upoważnienie do wykonania odstrzału redukcyjnego dzików. Następnie opisał przebieg zdarzeń w dniu 6.12.2021r od momentu zawiadomienia obwinionego przez strażnika miejskiego o „bytowaniu” dzików na trawniku, przy budynku mieszkalnym do

chwili oddania tusz dzików do punktu skupu. Sąd zaznaczył, że całe zdarzenie - to jest miejsce oraz moment oddania strzału do dzików - zostało udokumentowane przez okolicznych mieszkańców w postaci zdjęć i nagrań audio-video. Zostały one umieszczone na kilku portalach internetowych i następnie wyemitowane przez ogólnopolską i lokalną telewizję. Zasadnicze okoliczności faktyczne sprawy – w ocenie OSŁ - są praktycznie bezsporne. W chwili „odstrzału” wataha dzików znajdowała się w miejscu przylegającym bezpośrednio do budynku mieszkalnego wielorodzinnego. Na linii strzału znajdowały się – w odległości 20 m – trzy pawilony handlowe. W bezpośrednim sąsiedztwie były zaparkowane samochody oraz przechodziło kilka osób. Teren w miejscu zdarzenia był płaski. Dziki zachowywały się spokojnie i krążyły wokół podjazdu dla osób niepełnosprawnych - przy ścianie budynku.

Wykonując w tych warunkach odstrzał redukcyjny obwiniony w sposób oczywisty naruszył zakaz wynikający z art. 42 aa pkt. 13 wprowadzony dla bezpieczeństwa osób i otoczenia. Obowiązek zachowania odległości 150 m od zabudowań mieszkalnych jest niezależny od rodzaju ostrzału jaki się wykonuje. Obwiniony „w sposób urągający” naruszył zasady bezpieczeństwa.

Przy wymiarze kary sąd miał na uwadze „ciężar gatunkowy” przewinienia, postawę obwinionego w toku postępowania dyscyplinarnego i obawę co do jego postępowania w przyszłości.

3. Od powyższego orzeczenia wniesiono dwa identyczne w treści odwołania; jedno podpisane przez obwinionego – drugie przez jego obrońcę. Należy je traktować jako odwołanie wniesione przez stronę (obwinionego) stosownie do art. 35 ust. 1 Prawa łowieckiego.

Sformułowane w dość zawiły sposób zarzuty odwołania sprowadzają się do tego, że:

- 1) obwiniony działał na polecenie „organu porządku publicznego” wobec czego mógł być przekonany, że jego działania są „całkowicie zgodne z prawem”
- 2) opis czynów w treści dyspozytywnej orzeczenia nie stanowi przewinienia łowieckiego określonego w art. 42 a a pkt. 13, gdyż czynności podjęte przez

obwinionego nie stanowiły polowania w rozumieniu art. 4 ust 2 cytowanej ustawy.

- 3) bezpodstawnie przyjęto, że obwiniony „godził się”, że jego strzały do dzików mogą powodować zagrożenie dla osób i mienia, podczas gdy nie miał on takiego zamiaru, a nadto działał w stanie wyższej konieczności.
- 4) OSŁ dokonał dowolnej, nie obiektywnej oceny dokumentacji topograficznej i nagrania audio-video, których to dowodów nie zweryfikowano, nie potwierdzono ich autentyczności i nie ustalono ich autorów.
- 5) zaniechanie przeprowadzenia dowodów przesłuchania w charakterze świadka strażnika łowieckiego, który powiadomił obwinionego o obecności dzików na osiedlu [...] oraz z wizji lokalnej – czym naruszono prawo obwinionego do obrony.
- 6) zobowiązano obwinionego do zapłaty kosztów, których wysokość nie została ustalona.
- 7) wymierzono karę niewspółmiernie surową.

Nadto obwiniony wniósł o przeprowadzenie dowodu z 2 opinii o nim (proboszcza parafii z [...], łowczego KŁ [...]), zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez rzecznika dyscyplinarnego [...] oraz z informacji o odstrzale redukcyjnym dzików w miejscowości B[...]. W konkluzji odwołania obwiniony wniósł o zmianę orzeczenia przez uniewinnienie oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania za obie instancje. Na rozprawie odwoławczej obrończyni obwinionego podniosła, że ORD nie przedstawił obwinionemu zarzutów, co miało wpływ na wynik sprawy.

4. Główny Rzecznik Dyscyplinarny wniósł o utrzymanie w mocy zaskarżonego orzeczenia.

II. Główny Sąd Łowiecki zważył co następuje:

Żaden z licznych zarzutów odwołania nie jest uzasadniony.

1. Na nieporozumienie wręcz zakrawa twierdzenie, że obwiniony „działał na polecenie organu porządku publicznego”. Pomiędzy nim a strażą miejską nie zachodziła relacja umożliwiająca strażnikom władczą ingerencje w sposób wykonywania odstrzału przez myśliwego, który dobrowolnie, podjął się udziału w redukcji dzików i lisów. Rola strażników miejskich sprowadzała się wyłącznie do czynności rejestracyjnych (patrz § 2 ust. 5 i §3 ust. 2 Porozumienia – k. 7 akt). Obwiniony nie musiałby zakładać, że jego działania są „całkowicie zgodne z prawem“ gdyby dochował elementarnej staranności przy podpisywaniu oświadczenia (k. 7) o obowiązku przestrzegania przepisów bezpieczeństwa – w rozumieniu ustawy Prawo Łowieckie. Jednym z tych przepisów jest art. 42 aa pkt. 13, którego treść powinna być znana każdemu myśliwemu.

2. Wbrew pogładowi odwołującego się „podpartym” stanowiskiem Zarządu Głównego PZŁ **wykonywanie odstrzału redukcyjnego zwierzyny, na podstawie decyzji wydanej w oparciu o art 45 ust. 3 Prawa Łowieckiego mieści się w zakresie pojęcia „polowanie” zdefiniowanego w art 4 ust. 2.** Jest to tzw. definicja autonomiczna – na użytek tej ustawy i wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych. Wymienia ona czynności (w tym strzelanie z myśliwskiej broni palnej), których podjęcie w celu wejścia w posiadanie zwierzyny oznacza polowanie.

Ustawa nie ogranicza „zasięgu” polowań do obwodów łowieckich (art. 8 ust. 1). Odstrzały redukcyjne wykonuje się także w parkach narodowych i rezerwatach i to „na zasadach określonych w ustawie“ (art. 8 ust. 3).

Nie ma żadnych argumentów, by te zasady nie obowiązywały przy odstrzałach wykonywanych na podstawie art. 45 ust. 3, który to przepis zamieszczony jest w rozdziale 8 zatytułowanym „wykonywanie polowania“. Jeżeli odstrzał redukcyjny nie był polowaniem – to dlaczego mogą go przeprowadzać wyłącznie osoby uprawnione do wykonywania polowania? (art. 45 ust. 4).

Pozbawienie odstrzału redukcyjnego przymiotu „polowania“ zrównało by tę czynność z ubojem gospodarczym z oczywistą ujmą dla jego wykonawcy. Spór o tę kwestię ma wyłącznie „akademicki” charakter i pozostaje bez wpływu na odpowiedzialność obwinionego.

Został on pouczone, na jakich zasadach ma wykonywać odstrzał, które to zasady rażąco naruszył.

3. Rozważanie, czy obwiniony godził się na to, że jego strzały mogą powodować zagrożenie jest o tyle nieistotne, że nie został on oskarżony o spowodowanie tego zagrożenia. Powinien jednak mieć świadomość, że strzały oddane w tych warunkach mogły spowodować niebezpieczne rykoszety (od ścian budynku) a ranny lub przerażony dzik mógł zaszarżować. To było – jak dowodzi praktyka łowiecka – poważne zagrożenie, którego odpowiedzialny strzelec nie powinien lekceważyć.

4. W czasie składania wyjaśnień przed rzecznikiem dyscyplinarnym (k 51) obwiniony – przy obecności obrońcy – potwierdził, że nagranie przebiegu zdarzenia „odzwierciedla stan faktyczny”. To samo oświadczył w odniesieniu do okazanego szkicu. Na zdjęciach (k 19) widać obwinionego i jego samochód. Na czym polegała ich „nieobiektywna ocena“ i czemu miałyby służyć ustalenie autorów zdjęć – nie wiadomo. Obwiniony nie wskazał żadnej okoliczności uzasadniającej wątpliwość co do zgodności zdjęć i nagrania z przebiegiem ocenianego zdarzenia.

5. Nie sposób czynić sądowi zarzutu, że nie przesłuchał strażnika łowieckiego i nie przeprowadził wizji lokalnej skoro obwiniony, reprezentowany przez profesjonalnego obrońcę o to nie wnosił. O przesłuchanie strażnika wniesiono dopiero w odwołaniu, którego to wniosku GSŁ nie uwzględnił. Okoliczności, na które świadek został powołany nie miały związku z przypisanym przewinieniem łowieckim. To samo odnosi się do pozostałych – oddalonych - wniosków dowodowych.

6. Okręgowy Rzecznik Dyscyplinarny nie miał obowiązku stosowania kpk i wydania na jego podstawie postanowienia o przedstawieniu zarzutów. Szczegółowe zasady funkcjonowania rzeczników dyscyplinarnych reguluje – z

mocy upoważnienia zawartego w art. 59 Prawa łowieckiego – Regulamin (uchwała NRL z dnia 24.04.2014r), który wymaga (§ 13 ust. 1) wydania postanowienia o wszczęciu dochodzenia dyscyplinarnego, co też uczyniono (k 13 akt).

7. Postanowienie o kosztach postępowania dyscyplinarnego OSŁ wydał na podstawie § 71 ust. 2 cyt. Regulaminu. Przepis ten nie powinien być stosowany wobec uregulowania tej kwestii w ustawie (art 35 p). Koszty postępowania zostaną wyliczone o ile orzeczenie GSŁ, od którego służy odwołanie (art. 35 ust. 3), się uprawomocni.

8. Jako nieuzasadniony należało również uznać zarzut rażącej niewspółmierności kary do przepisanego przewinienia. Odstrzały redukcyjne zwierzyny, będące przykrą koniecznością, są wykonywane od lat. Nie zdarzyło się jeszcze, by były wykonywane w tak charakterystyczny, jak w rozpatrywanej sprawie, okolicznościach. Obwiniony działając - jak napisał do odwołaniu – „w obronie uzasadnionego interesu społecznego i w celu ochrony zdrowia i życia mieszkańców“ urządził im w środku dnia, pod oknami bloków mieszkalnych krwawy spektakl, którego z pewnością długo nie zapomną. Jak wyjaśnił rzecznikowi (k 50 v), gdy padło – po sześciu strzałach– sześć dzików chciał ponownie załadować broń, lecz spostrzegł, że na odgłos strzałów ludzie zaczęli wychodzić z domów. Ich gwałtowna – przewidywalna reakcja, utrwalona została na dołączonym do akt nagraniu. Jest to sprawa bez precedensu. Jak podał na wspomnianym wyżej nagraniu (k 26) przedstawiciel Urzędu Miasta w W[...] wykonano 102 odstrzały redukcyjne, z których żaden nie budził zastrzeżeń.

Także w orzecznictwie dyscyplinarnym nie odnotowano podobnego przypadku. Obwiniony swoim zachowaniem wyrządził dotkliwą szkodę wizerunkowi łowiectwa i samych myśliwych. Jego zachowanie w toku postępowania (patrz protokół rozprawy OSŁ k 77) brak poczucia winy, atakowanie Okręgowego Rzecznika Dyscyplinarnego (swoiste curiosum stanowi zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa - k. 111) nie rokuje – co trafnie zauważył sąd I instancji - poprawy w dającej się przewidzieć przyszłości.

9. Ostatnia – wymagająca omówienia kwestia dotyczy poprawności pkt. 1 sentencji orzeczenia. GSŁ nie podziela zarzutu, że określenie „w bezpośrednim sąsiedztwie...” nie mieści się w dyspozycji przepisu, w którym użyto sformułowania „w odległości mniejszej niż 150 m“. Bezpośredniość oznacza z pewnością mniej niż 150 m. Tym niemniej dla „klarowności przekazu“ Sąd uznał za celowe zastąpienie kwestionowanego sformułowania określeniem ustawowym. Zmiana ta nie ma charakteru merytorycznego.

GSŁ dostrzegł natomiast pewną niezręczność w rozbiciu pkt. 1 sentencji na dwa zdania, z których w pierwszym sąd uznał obwinionego za winnego tego, iż... wykonywał odstrzał redukcyjny... . Podczas gdy wina wiąże się ze strzelaniem do dzików w mniejszej – niż dopuszczalna – odległości od budynków mieszkalnych.

Ta zmiana ma również charakter wyłącznie redakcyjny.

Mając powyższe na uwadze GSŁ orzekł jak w sentencji.

/-/ Jacek Tadych
/-/ Grzegorz Borkowski
/-/ Zbigniew Grondal